

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

(јул 2015. године)

Тест се ради два школска часа (90 минута). Немој заокруживати бројеве испред задатака. Немој писати оно што се не тражи у задатку.

1. Акцентуј следеће речи:

млеко, прст, воденица, мајка

1 бод

2. Подели следеће речи на слогове (на линији напиши реч подељену на слогове):

(а) земља – _____

(б) звезда – _____

(в) патка – _____

1 бод

3. За следеће речи напиши одговарајуће ијекавске облике:

(а) песма – _____

(б) река – _____

(в) грејати – _____

1 бод

4. Које су гласовне промене извршене у речи **дашчица**:

1 бод

(1) _____

(2) _____

5. За именицу **памет** у реченици **Истицала се памећу**: – одреди:

(а) у коме је падежу: _____

(б) која је гласовна промена извршена: _____

1 бод

6. Инструментал једнине женског рода придева **низак** гласи: _____

Које су гласовне промене извршене:

(1) _____

(2) _____

1 бод

7. Како гласи компаратив придева **жут**: _____

(а) који је наставак за творбу компаратива: _____

(б) која је ту гласовна промена извршена: _____

1 бод

8. За глагол **радити** одреди:

(а) мушки род једнине глаголског придева радног: _____

(б) која је ту гласовна промена извршена: _____

1 бод

9. На линију препиши правилно написану реч:

- (а) **сценарио, сценаријо** _____
(б) **подписано, потписано** _____
(в) **прехранбени, прехрамбени** _____
(г) **слушалац, слушаоц** _____

1 бод

10. Одреди синтаксичку функцију (службу) речи у реченици:

Вредни Павле, мој млађи брат, пише писмо у соби.

- вредни** – _____
мој млађи брат – _____
писмо – _____
у соби – _____

1 бод

11. Следеће речи подели на творбене морфеме (на линији напиши реч подељену на творбене морфеме):

- (а) **пекар** – _____
(б) **риболов** – _____

1 бод

12. На линију препиши предикат из реченице **Саша је добар тенисер**:

Предикат: _____

1 бод

13. На линији напиши врсту издвојених речи из реченице: **Несташно дете видело је тобоган и брзо се попело на њега.**

- несташно** – _____
брзо – _____
њега – _____

1 бод

14. Одреди врсте подвучених зависних реченица:

- (а) **Кад је свануло, кренуо сам на пут.**

Врста зависне реченице: _____

- (б) **Залутао је јер није знао пут.**

Врста зависне реченице: _____

1 бод

15. (а) Одреди врсту независне реченице која се јавља у следећем исказу:

Напорно сам радио, али је успех изостао.

Врста независне реченице: _____

- (б) Који је глаголски облик **је изостао**?

Глаголски облик: _____

1 бод

16. Најстарији српски споменик на ћирилици јесте (заокружи тачан одговор):

- (а) *Душанов законик*
- (б) *Мирослављево јеванђеље*
- (в) *Житије Светог Симеона.*

1 бод

17. Пажљиво прочитај следеће стихове и одговори:

1 бод

„Вила гњиздо тица ластавица,
Вила га је за десет година,
А јутрос га поче да развија;
Долети јој сив-зелен соколе
Од столице цара честитога,
Па јој не да гњиздо да развија“.

- (а) Из које песме су наведени стихови? _____
- (б) Ком циклусу ова песма припада? _____
- (в) Коју стилску фигуру уочаваш у наведеним стиховима? _____

18. Који је писац родоначелник (творац) српске сеоске приповетке?

Родоначелник је _____

1 бод

19. За наведене стихове одреди: (а) Ко је њихов аутор; (б) Из ког дела су наведени стихови и (в) Који јунак изговара ове стихове?

„А ја што ћу, али са киме ћу?
Мало рукама, малена и снага;
Једна сламка међу вихорове,
Сирак тужни без нигђе никога!
Моје племе сном мртвијем спава,
Суза моја нема родитеља,
Нада мном је небо затворено,
Не прима ми плача ни молитве“.

- (а) Песник: _____
- (б) Назив дела: _____
- (в) Стихове изговара: _____

1 бод

20. Наведи наслов дела у коме је Доситеј Обрадовић изнео идеолошку критику манастира и истакао значај науке и просвећивања.

Дело: _____

1 бод

21. Ко је аутор збирке *Башта сљезове боје*?

Аутор: _____

1 бод

22. Повежи књижевне термине са одговарајућим значењем:

1 бод

(а) балада	(1) успоравање епске радње
(б) ретардација	(2) песма у којој се пева о неком трагичном догађају
(в) бугарштице	(3) дужи стих (15–16 слогова) у епској народној поезији

23. Збирка песама у којој је **Франческо Петрарка** опевао своју љубав према Лаури зове се _____ . **1 бод**

24. Наведи аутора и наслов дела из кога су наведени стихови:

„У красотама овога света васпитао си се од
младости своје,
о нови мучениче кнеже Лазаре,
и крепка рука Господња међу свом земаљском
господом крепког и славног показа те“.

(а) Аутор: _____

(б) Наслов дела: _____ **1 бод**

25. Које од следећих дела није написао Радоје Домановић:

а) *Данга*

б) *Поварета*

в) *Вођа?*

1 бод

26. Напиши: (1) називе дела из којих су следећи ликови; (2) име писца: **1 бод**

(а) **Јозеф К.** Дело: _____; Писац: _____

(б) **Ћамил** Дело: _____; Писац: _____

(в) **Ефенди Мита** Дело: _____; Писац: _____

27. Заокружи представнике српског романтизма:

а) Стеван Раичковић

б) Ђура Јакшић

в) Јован Дучић

г) Бранко Радичевић

д) Лаза Костић

ђ) Владислав Петковић Дис

е) Јован Јовановић Змај

ж) Сима Пандуровић

1 бод

28. Песма са изразито тужним осећањем, у којој песник жали за нечим што је неповратно прошло или изгубљено за њега назива се _____

1 бод

29. Пажљиво прочитај следећи одломак:

„Тада, помућеном свешћу, прво зачује лавез паса и пој петлова, да одмах затим широм, у мраку, отвори очи и не види ништа, али да му се учини као да види, у висини, бескрајан, плави круг. И, у њему, звезду“.

Напиши:

а) наслов дела из кога је наведени одломак: _____

б) име писца: _____ **1 бод**

30. Ко је написао песме *Каленић* и *Очију твојих да није?*

Писац је _____ **1 бод**

Желимо Ти успеха у раду!

КЉУЧ – ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ (јул 2015. године)

1. млеко, прст, воденица, мајка
2. (а) зем-ља, (б) зве-зда, (в) пат-ка
3. (а) пјесма, (б) ријека, (в) гријати
4. (а) палатализација
(б) једначење сугласника по месту творбе
5. (1) инструментал
(2) јотовање
6. **ниском**
(1) непостојно *a*
(2) једначење сугласника по звучности
7. **жући**
(а) -ји
(б) јотовање
8. (а) **радио**
(б) прелазак *л у о*
9. (а) сценарио, (б) потписано, (в) прехранбни, (г) слушалац
10. вредни – **атрибут**; мој млађи брат – **апозиција**; писмо – **објекат**; у соби – **прилошка одредба за место**
11. (а) пек-ар; (б) риб-о-лов
12. Предикат: **је добар тенисер**
13. **несташно** – придев;
брзо – прилог;
њега – заменица.
14. (а) Зависна реченица: **временска**
(б) Зависна реченица: **узрочна**
15. (а) Независна реченица: **супротна**
(б) Глаголски облик: **перфекат**

16. (б) *Мирослављево јеванђеље*

17. (а) *Ропство Јанковић Стојана*;

(б) *Ускочки циклус*;

(в) *алегорија*.

18. Родоначелник српске сеоске приповетке: Милован Глишић.

19. (а) Песник: *Петар Петровић Његош*;

(б) Дело: *Горски вијенац*;

(в) Владика Данило.

20. *Живот и прикљученија*

21. **Бранко Ћопић**

22. а – 2, б – 1, в – 3

(а) балада

(1) успоравање епске радње

(б) ретардација

(2) песма у којој се пева о неком трагичном догађају

(в) бугарштице

(3) дужи стих (15–16 слогова) у епској народној поезији

23. *Канцонијер*

24. Аутор: **Јефимија**

Дело: *Похвала кнезу Лазару*

25. б) *Поварета*

26. (а) **Јозеф К.**

Дело: Процес;

Писац: Франц Кафка

(б) **Ћамил**

Дело: Проклета авлија;

Писац: Иво Андрић

(в) **Ефенди Мита**

Дело: Нечиста крв;

Писац: Бора Станковић

27. б) Ђура Јакшић

г) Бранко Радичевић

д) Лаза Костић

е) Јован Јовановић Змај

28. **елегија**

29. а) *Сеобе*

б) **Милош Црњански**

30. Писац је Васко Попа.